

Sygn. akt *XVII AmA 121/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Perdion-Kalicka

Protokolant: sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **A. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą K. A. Firma Handlowo-Uslugowa (...) w S.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 czerwca 2013 r. Nr (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od **A. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą K. A. Firma Handlowo-Uslugowa (...) w S.** na rzecz **Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów** kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka

Sygn. akt XVII AmA 121/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 czerwca 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania przeciwko A. K. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą K. A. Firma Handlowo-Uslugowa (...) w S.:

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej jako uokik) uznał za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę polegającą na stosowaniu w zakładce „Dostawa i płatność” konta aukcyjnego _ (...)o nazwie „(...) postanowienia uzależniającego zwrot świadczenia konsumenta od zwrotu przez niego zamówionego towaru, która to praktyka jest niezgodna z art. 7 ust. 3 w zw. z art. 17 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 1225 – dalej jako ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów), a poprzez to z art. 24 ust. 1 i 2 uokik i nakazał zaniechanie jej stosowania;

II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 uokik uznał za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę polegającą na nieinformowaniu konsumentów przed zawarciem umowy na odległość (najpóźniej w chwili złożenia konsumentowi propozycji zawarcia umowy) o miejscu i sposobie składania reklamacji, co jest niezgodne z art. 9 ust. 1 pkt 10 w zw.

z art. 17 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, a poprzez to z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 15 kwietnia 2013 r.;

III. Na podstawie art. 26 ust. 1 uokik uznał za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę polegającą na:

1. niepotwierdzaniu konsumentom na piśmie, najpóźniej w momencie rozpoczęcia spełniania świadczenia, informacji o terminie i sposobie dostawy towaru, co jest niezgodne z art. 9 ust. 3 w zw. z art. 9 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 17 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, a poprzez to z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik,
2. niepotwierdzaniu konsumentom na piśmie, najpóźniej w momencie rozpoczęcia spełniania świadczenia, informacji o prawie odstąpienia od umowy zawartej na odległość w terminie 10 dni, co jest niezgodne z art. 9 ust. 3 w zw. z art. 9 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 17 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów a poprzez to z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik,
3. niepotwierdzaniu konsumentom na piśmie, najpóźniej w momencie rozpoczęcia spełniania świadczenia, informacji o miejscu i sposobie składania reklamacji, co jest niezgodne z art. 9 ust. 3 w zw. z art. 9 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 17 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów a poprzez to z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik i nakazał zaniechanie ich stosowania;

IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik nałożył na A. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą K. A. Firma Handlowo-Usługowa (...) w S. kary pieniężne w wysokości:

1. 544 zł (pięciuset czterdziestu czterech złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i uokik, w zakresie opisanym w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji,
2. 311 zł (trzystu jedenastu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik, w zakresie opisanym w punkcie II. sentencji niniejszej decyzji,
3. 3.266 zł (trzech tysięcy dwustu sześćdziesięciu sześciu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt uokik, w zakresie opisanym w punkcie III sentencji niniejszej decyzji.

V. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 uokik oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 k.p.a. w zw. z art. 83 uokik, obciążył A. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą K. A. Firma Handlowo-Usługowa (...) w S. kosztami przeprowadzonego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zobowiązał ww. przedsiębiorcę do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 23 zł (dwudziestu trzech złotych), w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Prezes UOKiK stwierdził m.in., że przedsiębiorca dokonuje sprzedaży towarów za pośrednictwem konta aukcyjnego(...)o nazwie „(...)stosując do tej sprzedaży a w zasadzie do odstąpienia od umowy zawartej za pośrednictwem konta postanowienia, które jest sprzeczne z przepisami ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów., a zatem, że jego działania mają charakter bezprawny. Ponadto konto aukcyjne (...) dla użytkownika o nazwie (...)” nie zawierało informacji odnośnie miejsca i sposobu składania reklamacji. Podobnie też przedsiębiorca nie informował konsumentów o formie i sposobie dostawy, o prawie do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni oraz o miejscu i sposobie składania reklamacji. Zachowanie przedsiębiorcy w odniesieniu do wszystkich zarzucanych powodowi praktyk godzi zdaniem organu w interesy konsumentów, gdyż skutek stosowania zakwestionowanych praktyk dochodziło do pogorszenia sytuacji konsumentów m.in sytuacji ekonomicznej poprzez pozbawienie ich możliwości dysponowania należną im kwotą pieniężną w dłuższym okresie niż przewiduje to ustawa. Zakwestionowane zachowanie przedsiębiorcy dotyczy zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane jest do szerokiego ich kręgu. Stosowana praktyka wymierzona jest zatem we wszystkich rzeczywistych odbiorców świadczonych przez przedsiębiorcę usług, jak również we wszystkich jego potencjalnych kontrahentów, którzy mogą zawrzeć umowę poprzez ogólnodostępne konto aukcyjne (...). Zakwestionowane zachowania podejmowane były w

sposób powtarzalny i powszechny, co wynika zresztą z samej natury sposobu w jaki działał przedsiębiorca w obrocie gospodarczym.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł A. K., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo-Usługowa (...) A. K. w S. wnosząc o jej uchylenie w części, w zakresie objętym pkt I, III, IV 1 oraz IV 2 i umorzenie postępowania w tym zakresie.

Zaskarżonej decyzji odwołujący zarzucił w zakresie:

- pkt I decyzji – niewłaściwą oceną stanu faktycznego, poprzez pominięcie istotnych faktów w sprawie,
- pkt III decyzji – niewłaściwą interpretacją art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- oraz IV 1 oraz IV 3 – brak podstaw do ukarania karami pieniężnymi za naruszenia określone w pkt I i III zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu odwołania powód wskazał, w zakresie praktyki zarzuconej przedsiębiorcy w pkt I sentencji decyzji, że zarzuty określone w tym punkcie decyzji dotyczą w istocie sposobu działania portalu aukcyjnego(...), a nie działań powoda. Uchybienie przepisowi prawa nie zostało spowodowane działaniem powoda, gdyż jest on jedynie klientem portalu (...). a zamieszczone na koncie aukcyjnym (...) informacje i zapisy zostały narzucone przez ten portal. Także wszelkie informacje w zakładce „Dostawa i płatność” zostały wymuszone przez portal i powód nie miał możliwości ich zmiany. Zatem również postanowienie o treści: „Sprzedawca powinien wypłacić Ci pieniądze w ciągu 14 dni od dnia otrzymania przez niego towaru” nie jest postanowieniem stosowanym przez powoda ale przez portal aukcyjny a przedsiębiorcy nie można przypisać winy i z tego względu nie można mu postawić zarzutu określonego w punkcie I decyzji. W konsekwencji niezasadnego przypisania powodowi bezprawnego działania nie istniały też w jego ocenie podstawy do nałożenia na niego kary za naruszenie przepisów, dlatego w ocenie powoda uzasadniony jest wniosek o odstąpienie od nałożenia kary, o której mowa w punkcie IV 1 decyzji w wysokości 544 zł.

Odnosnie praktyki opisanej w pkt. III decyzji powód wywodził, że naruszenie przez niego opisanych obowiązków informacyjnych nie może stanowić podstawy do nałożenia na niego kary, gdyż przepisy prawa regulują konsekwencje działania polegającego na niepotwierdzeniu na piśmie informacji o jakich mowa w art. 9 ust 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów Wobec więc treści przepisu art. 10 ust 2 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, skutkiem którego w razie braku potwierdzenia informacji, o których mowa w art. 9 ust. 1, termin, w którym konsument może odstąpić od umowy, przedłuża się i wynosi trzy miesiące – w ocenie powoda nie może on ponosić dodatkowych konsekwencji.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o oddalenie odwołania w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. jest przedsiębiorcą, który prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą K. A. Firma Handlowo-Usługowa (...) w S.. Jego działalność jest wpisana do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W zakresie działalności powoda znajduje się sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet. /
k. 8 akt adm./

Przedsiębiorca prowadzi swoją działalność gospodarczą między innymi za pośrednictwem konta aukcyjnego (...), pod nazwą (...). Konto to w serwisie aukcyjnym (...) zostało utworzone przez przedsiębiorcę w dniu 13 marca 2008 r. /**k. 12 akt adm./**

Poszczególne zakładki oferowanych towarów („Opis”, „Dostawa i płatność”), a także zakładka „o mnie” - na której od 15 kwietnia 2013 r. obowiązuje regulamin, określają zasady na jakich są zawierane z konsumentami umowy sprzedaży na odległość za pośrednictwem tego konta. **/k. 44 akt adm./**

W zakładce „Dostawa i płatność” przedsiębiorca zamieścił postanowienie o następującej treści: „Sprzedawca wypłaci Ci pieniądze w ciągu 14 dni od otrzymania produktu”. **/k. 34 akt adm./**

Powyższe postanowienie zamieszczone było na przedmiotowym koncie aukcyjnym co najmniej od 30 stycznia 2013 r. **/k. 5 akt adm./**

Na koncie aukcyjnym (...) dla użytkownika o nazwie (...)” nie wskazano informacji odnośnie miejsca i sposobu składania reklamacji. **/okoliczność bezsporna/**

Obecnie w regulaminie, który widnieje w zakładce „o mnie”, zawarta jest informacja zamieszczona przez przedsiębiorcę o następującej treści: „Reklamacje niezgodności oraz braki w dostawie prosimy zgłaszać drogą mailową z podaniem swojego nazwiska oraz nicka z (...). Część asortymentu posiada gwarancję producenta, a inne towary gwarancję sprzedawcy. Gdy reklamacja zostanie uznana, klientowi zostanie wymieniony towar na nowy pozbawiony wad. W przypadku braku towaru, klient otrzyma zwrot pieniędzy”. **/k. 53 akt adm./**

Przedsiębiorca w związku z zawieranymi umowami na odległość wystawiał konsumentom paragony z kasy fiskalnej, które doręczał im razem z towarem. Paragony ani żadne inne pisemne dokumenty doręczane konsumentowi nie zawierały informacji na temat terminu i sposobu dostawy towaru, prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość w terminie 10 dni oraz miejsca i sposobu składania reklamacji. **/k.33 akt adm./**

W 2012 r. przedsiębiorca osiągnął przychód z tytułu działalności gospodarczej w wysokości (...)/**k. 44-55 akt adm./**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił, na podstawie dokumentów zgromadzonych w toku postępowania administracyjnego, które nie były kwestionowane przez strony niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie jest niezasadne i w całości podlega oddaleniu.

Pomimo treści zarzutów zawartych w odwołaniu powoda, pomiędzy stronami nie występował spór, co do wskazanych przez Prezesa UOKiK okoliczności faktycznych, na co jednoznacznie wskazuje treść uzasadnienia odwołania.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że zarzucane A. K. naruszenie zbiorowych interesów zbiorowych konsumentów jest zakazane przez przepis art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W myśl ustępu drugiego powołanego przepisu, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w interesy konsumentów bezprawne działanie przedsiębiorcy.

Nie budzi w sprawie niniejszej wątpliwości, że powód jest przedsiębiorcą i że podejmuje działania w obrocie z konsumentami. Pozostaje więc do rozstrzygnięcia kwestia czy działania i zaniechania opisane w stanie faktycznym sprawy są bezprawne i czy naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

O bezprawności w rozumieniu powołanego przepisu możemy mówić, gdy zachowanie przedsiębiorcy a więc jego działanie jak również zaniechanie jest sprzeczne z powszechnie obowiązującym porządkiem prawnym a więc zarówno z normami prawnymi jak również z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami. Bezprawność jest przy tym obiektywnym czynnikiem, a więc niezależna jest od winy i jej stopnia jak również bez znaczenia jest świadomość istnienia naruszeń. Podobnie dla zaistnienia bezprawności działania nie jest konieczne wystąpienie szkody.

Bezprawne praktyki muszą być ponadto wymierzone w zbiorowe interesy konsumentów, czyli odnosić się do obecnych, przyszłych i potencjalnych konsumentów, a więc naruszać prawa nieograniczonej, bliżej nieokreślonej

liczby konsumentów. Interes, który jest chroniony owym przepisem, to interes prawny rozumiany jako określone potrzeby konsumenta, które zostały uznane przez ustawodawcę za godne ochrony (tak SN w uzasadnieniu uchwały z 13 lipca 2006r III SZP 3/06, OSNP 2007, nr 1-2, poz.35).

Oceny czy w danej sytuacji mamy do czynienia z bezprawnym naruszeniem interesu konsumentów dokonujemy na podstawie analizy między innymi regulacji określonych aktów prawnych, które swym działaniem naruszył przedsiębiorca.

W zaskarżonej w niniejszy postępowaniu decyzji, Prezes UOKiK wskazał na szereg działań i zaniechań odwołującego, które – w jego ocenie – stanowiły praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Zasadniczo należy wskazać, że w przedmiotowej sprawie sprzedaż towarów prowadzona jest poprzez stronę internetową (sklep internetowy), dlatego nie ulega wątpliwości, że zawierane umowy są umowami na odległość, a odwołujący w taki sposób zorganizował swoją działalność. Ustawa o ochronie praw konsumentów odnosi się do sposobu w jaki konsument zawarł umowę i przyznaje szczególną ochronę konsumentom, którzy dokonali tego na odległość. Między innymi w art. 7 powołana ustawa przewiduje uprawnienie dla konsumenta, który zawarł umowę na odległość, w myśl którego może on od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie dziesięciu dni (do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem). Na skutek odstąpienia od umowy, umowa uważana jest za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Zwrot powinien nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie czternastu dni.

W kontekście tego przepisu oczywistym, jest, że postanowienie które stosował powód o treści „Sprzedawca wypłaci Ci pieniądze w ciągu 14 dni od otrzymania produktu” jest ewidentnie mniej korzystne dla konsumenta a przede wszystkim sprzeczne z cytowaną normą prawną. Treść przepisu nie pozostawia wątpliwości, że zwrot świadczeń ma nastąpić niezwłocznie po złożeniu/otrzymaniu oświadczenia o odstąpieniu. W żadnym razie ustawa nie zastrzega także dla sprzedawcy prawa do powstrzymania się ze spełnieniem swojego świadczenia (zwrotu tego co świadczył konsument) do czasu spełnienia świadczenia przez konsumenta. Zwrot świadczeń co do zasady powinien nastąpić jednocześnie.

Dlatego zdaniem Sądu Prezes UOKiK prawidłowo ustalił w pkt I decyzji, że zachowanie Odwołującego, polegające na zamieszczeniu w zakładce sklepu internetowego „Dostawa i płatność”, postanowienia uzależniającego zwrot świadczenia konsumenta od zwrotu przez niego zamówionego towaru jest niezgodne z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.

Należy zgodzić się z Prezesem UOKiK, że praktyka ta godzi w zbiorowe interesy konsumentów, gdyż po pierwsze była skierowana do nieograniczonej grupy konsumentów, zarówno tych, którzy transakcje z powodem zawierali jak i tych którzy potencjalnie za pośrednictwem portalu internetowego mogli te transakcje zawrzeć, a po wtóre prowadziła do pogorszenia sytuacji ekonomicznej konsumentów, gdyż powód w sposób nieusprawiedliwiony i bezprawny mógł obracać środkami finansowymi konsumentów w okresie, kiedy nie był już do tego uprawniony zaś konsumenci nie mogli rozporządzać należną im kwotą przez okres dłuższy niż wynikało to z przepisów ustawy.

W ocenie Sądu, również opisana w pkt III decyzji Prezesa UOKiK praktyka dotycząca naruszenia obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji w zakresie potwierdzenia konsumentom na piśmie, najpóźniej w momencie spełnienia świadczenia, informacji: terminie i sposobie dostawy, o prawie odstąpienia od umowy w terminie dziesięciu dni, o miejscu i sposobie składania reklamacji, jest naruszeniem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Obowiązek udzielania konsumentom takich informacji na piśmie w odniesieniu do umów zawieranych na odległość wynika z art. 9 ust. 3 w związku z art. 9 ust 1 pkt. 5, pkt 6 i pkt. 10 ustawy o ochronie praw konsumentów.

Należy zgodzić się z Prezesem UOKiK, że przepis art. 9 ustawy o ochronie praw konsumentów jest odzwierciedleniem zasady szczególnej ochrony konsumentów zawierających umowy na odległość. Obowiązek przekazania na piśmie określonych informacji podyktowany jest szczególną ochroną konsumenta, który jest słabszą stroną transakcji zawieranych z przedsiębiorcami, w szczególności gdy umowa zawierana jest na odległość a konsument nie ma możliwości uzyskania bezpośrednio od sprzedawcy istotnych dla niego informacji. Istotne jest w realizacji tego obowiązku, aby konsumenci także po otrzymaniu przesyłki mogli zapoznać się, czy też ponownie zapoznać o ile przedsiębiorca wywiązał się z udzielanie informacji na etapie przedkontraktowym, czy to z przysługującymi im uprawnieniami (np. prawem do odstąpienia od umowy) czy też technicznymi aspektami realizacji prawa do rękojmi czy gwarancji (miejsce i sposób reklamacji).

Powód niedostosowując się do wymogów art. 9 ust 3 w zw z art. 9 ust 1 pkt 5,6 i 10 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów naruszał zbiorowe interesy konsumentów, gdyż brak tych informacji mógł znacząco utrudniać konsumentom skorzystanie z przysługujących im praw o których mogli nie wiedzieć.

W ocenie Sądu nie zasługuje na akceptację argument Odwołującego, że z obowiązku informacyjnego był on zwolniony, skoro konsekwencją nieudzielania konsumentom informacji o jakich mowa w art. 9 ust 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów było przedłużenia konsumentom terminu na odstąpienia od umowy, o czym stanowi art. 10 ust 2 ustawy. Powyższa regulacja odnosi się tylko do konkretnej relacji umownej w jakiej doszło do naruszenia uprawnienia konkretnego konsumenta do informacji. Natomiast niniejsze postępowanie prowadzone jest w interesie publicznym i ocenie podlegają nie konkretne relacje powoda z konsumentami ale zasadniczo różna od indywidualnej ochrony – ochrona zbiorowych interesów konsumenta, która ma zmierzać do wyeliminowania negatywnych zachowań przedsiębiorców co całej zbiorowości konsumentów. Jednocześnie nie można uznać, że regulacja zawarta w art. 10 ust 2 zaspakaja wszystkie interesy konsumenta, gdyż można śmiało założyć że wielokrotnie konsument może przez znacznie dłuższy czas niż założył ustawodawca nie uzyskać wiedzy potrzebnej mu do skutecznej realizacji uprawnień. Dlatego w celu wyeliminowania nagannych zachowań przedsiębiorców w relacjach z obecnymi i przyszłymi kontrahentami zastosowanie znajduje konstrukcja naruszenia zbiorowych interesów konsumentów o jakiej mowa w art. 24 uokik.

Podobnie nie mógł odnieść skutku zarzut powoda wskazujący na fakt, że to portal (...) narzucił mu treść postanowienia o jakim orzekł Prezes UOKiK w pkt I decyzji. Po pierwsze należy uznać, że powód tej okoliczności nie udowodnił a po wtóre, co zasadnicze jest dla oceny praktyki powoda, praktyka uzależniająca zwrot świadczenia konsumenta od zwrotu towaru przez niego odnosi się do stosunku prawnego umowy sprzedaży jaka łączy konsumenta z powodem. Natomiast to w jakich relacjach powód pozostaje z (...) jest dla tego stosunku obojętne. Powód dokonując sprzedaży za pomocą portalu aukcyjnego (...) posługuje się co najwyżej w relacjach z konsumentem tym podmiotem, jednak w myśl reguł prawa cywilnego, odpowiada za osobę trzecią, którą posłużył się przy wykonywaniu zobowiązania. Nie ma więc znaczenia, czy powód miał czy też nie miał możliwości stosowania w zakładce „Dostawa i płatność” innej treści postanowienia, gdyż to powód odpowiada wobec swoich kontrahentów. Należy przy tym zaznaczyć, że odpowiedzialność za stosowanie praktyki ma charakter odpowiedzialności obiektywnej, czyli nie jest zależna od winy przedsiębiorcy. Nawet więc nieświadomione naruszanie zbiorowych interesów konsumentów nie może podlegać wyłączeniu spod zakazu. Kwestie subiektywnej oceny zachowania przedsiębiorcy mogą być co najwyżej brane pod uwagę przy wymiarze kary.

Mając powyższe na uwadze, Sądu doszedł do przekonania, że kwestionowane i opisane w decyzji przez Prezesa UOKiK zachowanie odwołującego jest bezprawne i godzące w interesy konsumentów, a więc stanowiło praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Co się zaś tyczy kary, to zdaniem Sądu orzeczenie także i w tym zakresie znajduje uzasadnienie w przepisach prawa a wysokość kary jest adekwatna do stopnia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

W myśl art. 106 ust 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę można nałożyć na przedsiębiorcę w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Przy ustalaniu wysokości kary należy zgodnie z art. 111 powołanej ustawy uwzględnić w szczególności okres, stopień

oraz okoliczności naruszenia przepisów a także uprzednie naruszenia przepisów. Stosowanie natomiast do treści art. 4 pkt. 15 ustawy poprzez przychód rozumie się przychód uzyskany w roku podatkowym poprzedzającym dzień wszczęcia postępowania, w rozumieniu obowiązujących przedsiębiorcę przepisów o podatku dochodowym.

W okolicznościach niniejszej sprawy wymierzenie kary było uzasadnione co do zasady i co do wysokości. Nie sposób się zgodzić z powodem, że brak po jego stronie zawinienia wynikający z faktu narzucenia mu przez portal allegro treści postanowienia opisanego w pkt I, co nota bene nie zostało udowodnione, powinien być traktowany jako przesłanka do odstąpienia od nałożenia kary, gdyż niezależnie od sposobu dokonywania sprzedaży i za czym pośrednictwem, to przedsiębiorca ponosi ostateczną odpowiedzialność za treść postanowień stosowanych w obrocie z konsumentami, ale przede wszystkim okoliczność ta jest prawnie obojętna z punktu widzenia postawionych zarzutów naruszenia zbiorowych interesów konsumenta, gdyż odpowiedzialność z tego tytułu jest odpowiedzialnością obiektywną, o czym wyżej. Jakkolwiek, okoliczność ta może być wzięta pod uwagę (i wzięta została) przy ustalaniu wymiaru kary, gdyż Prezes UOKiK przyjął, że praktyka miała charakter nieumyślny.

Przed wszystkim należy jednak wskazać, że naruszenie zbiorowych interesów konsumentów jakiego dopuścił się powód nie uzasadnia odstąpienia od wymierzenia powodowi kary z tej racji, że działania powoda skierowane były przeciwko jednemu z fundamentalnych praw przyznanych konsumentowi w warunkach sprzedaży na odległość jakim jest prawo odstąpienia od umowy. Podobnie niewywiązanie się z obowiązku informacyjnego nałożonego przepisem ustawy zasadniczo mogło negatywnie oddziaływać na wykonywanie praw przez konsumentów. Dlatego odwołując się do celu kary nie tylko jako represji ale przede wszystkim prewencji, tak ogólnej jak i szczególnej, należało wymierzyć powodowi karę za dokonanie naruszeń zbiorowych interesów konsumentów, w celu wyeliminowania w przyszłości podobnych naruszeń.

Oceniając już tylko wysokość wymierzonej powodowi kary to Sąd doszedł do przekonania, że jest ona adekwatna w każdym z punktów do stwierdzonych w poszczególnych punktach decyzji naruszeń. Zdaniem Sądu, kara w orzeczonej wysokości spełni swoją funkcję prewencyjną – jest wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość dla powoda i innych podmiotów, zapobiegającym powtarzaniu nagannych zachowań, oraz represyjną – stanowi dolegliwość dla przedsiębiorcy, nie niosąc ze sobą jednocześnie ryzyka wyeliminowania go z obrotu gospodarczego. Jest to przy tym kara znajdująca się w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł o oddaleniu odwołania powoda na podstawie art. 479^{31a} § 1 kpc.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 108 § 1 k.p.c., obciążając nimi w całości powoda stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. do kosztów tych zaliczono koszty zastępstwa procesowego w wysokości 360 zł określonej w § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.).

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka